

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-38/2024. számú ügyben,
rendőrségi panaszeljárás tárgyában
(előzmény ügy: RI-AJBH-496/2022.)

Érintett szerv: Budapesti Rendőr-főkapitányság XXI. kerületi Rendőrkapitányság

2024.

közeledő jármű lefékezett, lekapcsolta fényszóróit, majd látszólag indokolatlanul nagy sebességgel tolatni kezdett.

Mivel az autó mozgása gyanússá vált a rendőrök számára, követni kezdték, és azt látták, hogy egy nő vezet (utast az autóban nem láttak). B. I. r. ftörm. kiemelte, hogy az érintett járművet nem tévesztették szem elől, végig követték azt. A rendőrök megkülönböztető fény- és hangjelzést használva követték, majd, amikor a gépjármű a panaszos lakóhelyének közelében megállt, odamentek és intézkedés alá vonták a panaszost. Ekkor a panaszos közölte, hogy ő nem vezetett, csak zenét hallgatott az álló járműben, és hozzátette, hogy az unokaöccse a sofőr, aki nemsokára jön vissza. Arra, hogy miért a vezetőülésten ül, miért van bekötve a biztonsági öve, és miért az ő testméretei szerint van beállítva az ülés, nem tudott magyarázatot adni. A rendőrök ismét felszólították a panaszost az iratai átadására, amelynek végül részben eleget tett: csak a személyi igazolványát és a gépjármű forgalmi engedélyét tudta átadni, a vezetői engedélyét nem.

A járőrnel lévő NOVA mobil eszköz segítségével megállapították, hogy a gépjármű forgalmi engedélye rendben van, ugyanakkor a panaszos engedély nélküli vezetés miatt járművezetéstől eltiltás hatálya alatt állt az intézkedés időpontjában. Mivel a rendőrök egyértelműen megállapították, hogy a panaszos vezette a járművet, úgy döntöttek, hogy előállítják őt a kerületi rendőrkapitányságra.

Amikor az előállítás tényét közölték a rendőrök, azt a panaszos tudomásul vette, azonban azt továbbra is tagadta, hogy vezette volna a járművet. Időközben egy ismeretlen nő érkezett a helyszínre, aki azt állította, hogy nem látta az esetet, de tudja, hogy a panaszos soha nem vezet. A nő a helyszínen átvette a panaszostól a gépjármű indítókulcsát. A rendőrök a panaszos ruházatát – az Rtv. 29. §-ának (6) bekezdése alapján – részlegesen átvizsgálták, amelynek során tiltott tárgyat nem találtak.

2. A Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint a rendőri jelenlet célja „a szabálysértők, valamint bűncselekményt elkövető személyek kiszűrése” volt, „mivel a terület kriminalisztikai szempontból jelentősen fertőzött területnek tekinthető, ezért indokolt a rendőrség részéről a visszatérő ellenőrzése”.

A rendelkezésre álló információk alapján az intézkedés oka a panaszos szokatlan magatartása, célja pedig a helyzet tisztázása és a járművezetés jogszerűségének ellenőrzése volt. Az intézkedés során fény derült arra, hogy a panaszos jogerős járművezetéstől eltiltás hatálya alatt áll. Mivel ez már a Btk. 239/B. §-a értelmében bűncselekmény, a rendőrök a panaszost – az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján – elfogták és előállították a Rendőrkapitányságra.

3. A rendőrök jelentése szerint a panaszos az intézkedés során együttműködő magatartást tanúsított, így vele szemben – ellentétben a panaszos állításával – kényszerítő eszközt nem alkalmaztak. Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni, hogy a rendőrök alkalmaztak-e bármilyen jellegű kényszert a panaszossal szemben. A panaszos ugyan jelezte, hogy húga készített felvételt az intézkedésről, azt nem bocsátotta a Hivatalom rendelkezésére.

A vizsgálat megállapításai

1. Az intézkedés oka és ezen keresztül jogalapja tekintetében ellentmondás feszül a panaszos és a rendőrség beszámolója között. Amennyiben a panaszos beszámolja felel meg a valóságnak, azaz vele szemben valótlan körülményekre hivatkozva kezdeményeztek intézkedést, a rendőrség alapjogsértő módon járt el. A rendelkezésre álló információk alapján a körülményeket kétséget kizáróan tisztázni nem lehet, ugyanakkor a panaszos nem támasztotta

alá beszámolóját, miközben a rendőrségi adatszolgáltatás alapján körvonalazódó tényállás – különösen a panaszos járművezetéssel kapcsolatos előélete, az intézkedés időpontja, valamint eleve a beszámoló életszerűsége – a rendőrség álláspontját erősíti. Ennek megfelelően a rendőrség álláspontját végül elfogadtam, és úgy foglaltam állást, *hogy az intézkedés kezdeményezése, továbbá az elfogás és előállítás ténye tekintetében visszásság nem történt.*

2. A panaszossal szembeni bánásmód tekintetében nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos